

אבנר איתי:

„מקהלת האופרה תופיע גם כגוף עצמאי!“

מודעות, שפורסמו השבוע בעתונים, הודיעו על בחינות קבלה למקהלת האופרה הישראלית.

בראשונה בישראל עומדת לקום מקהלה מיקצועית ממש, שזמריה יתפרנסו מעיסוקם המוסיקלי. כמנהל המקהלה שעדיין לא קמה מונה המנצח הוותיק אבנר איתי, שמכהן כבר מזה שנים כמנהלם וכמנצחם של זמרי קאמרן. שאלתי את אבנר איתי כמה זמרים מונה מקהלה של בית-אופרה בדרך כלל.

בתיאופרה מבוססים מחזיקים במקהלה של 80-100 איש. אנחנו נסתפק ב־30-40.

● אתה מצוי בחייהזימרה בארץ. האם יש 40-30 זמרים וזמרות באיכות וברמה שאתם מחפשים?

זה הנעלם הגדול. אני מניח שעד סוף החודש נדע.

● ואם לא תמצאו די זמרים וזמרות כאן, האם תייבאו מחו"ל?

אני בעד ייבוא חיזוק מחו"ל, לפחות בהתחלה. אבל לא יהיה מוצדק, לפי דעתי, להביא 30 זמרים מחו"ל, כדי לחזק 10 מהארץ.

● ואם תעמדו לפני אפשרות כזאת?

או אציע לא להקים את המקהלה.

● מדוע לא תיקח זמרים מתוך המקהלות הקיימות

מוסיקה

בארץ? אני בטוחה שאצל „זמרי קאמרן“, למשל, תמצא מישהו מתאים.

כל מי שרוצה להתקבל למקהלת-האופרה, מוזמן לבוא לבחינות. אבל אני לא הייתי רוצה לראות מקהלות מתפרקות כדי להקים מקהלה חדשה.

● אם העניין יצליח, והמקהלה תקום, אתה, שעד היום החלטת ובחרת ברפרטואר מגוון מאוד, תצטרך להסתפק בסוג אחד של מוסיקה, שירה אופראית. האם זה לא מתסכל?

אותי מושכת במיוחד האפשרות לעבוד בפעם הראשונה באופן מיקצועי ממש. יחד עם זאת, ברור לכולם שלפחות בשנים הראשונות, כשהאופרה לא תפעל כל הזמן, תופיע המקהלה גם כגוף עצמאי, בתוכניות אקפלה, למשל.

● מתי נשמע את המקהלה המיקצועית הראשונה בארץ שרה?

עוד מוקדם לדבר על זה. אם המקהלה אכן תקום, נתחיל לעבוד ברצינות רק באוקטובר. (דניאלה שמי)

אתי פולק:

„טוב שגידעון לביארי לא ויתר לי!“

אחת מתוך סידרת תוכניות-הרדיו בשם ארץ אחת - יהודים וערבים בישראל 1987 נבחרה לייצג את ישראל בתחרות בינלאומית לתוכניות-רדיו באיטליה. הסידרה, העוסקת בנקודות-המיפגש בין יהודים וערבים ישראלים, נערכה בידי העיתונאית אתי פולק. שאלתי אותה מדוע בחרה בנושא קשה כליכך.

הרעיון היה של מנהל-הרדיו, גידעון לביארי, והאמת היא שלא בקלות נענית. גם לי הנושא נראה גדול מדי, ופחדתי לקפוץ למים הקרים. זאת גם הסיבה לכך ששתי התוכניות הראשונות בסידרה היו בנושאים קצת פרווה. הראשונה עסקה בשפה ובפתיחות של כל עם לשפה של השני. התוכנית השנייה עסקה במקומות-מיפגש, כמו בתחילים. שבהם הרופא הוא ערבי והפציינט יהודי, או להיפך. רק אחרי שתי התוכניות האלה תפשתי אומץ והלכתי הלאה, וגם שאלתי את שני הצדדים שאלות יותר נוקבות וקשות.

● כמה זמן עבדת על הנושא?

למדתי את הנושא ועבדתי על התוכניות במשך שנה.

● והשורה האחרונה של המסקנות שלך, אם יש כאלה?

השורה האחרונה היא שיש תיקווה. למדתי שיש הברל גדול ביחס אל הערבים בין הרור הקודם לרור הזה.

● תני דוגמה.

אולי הדוגמה הטובה ביותר היא הדוגמה של קיבוץ רמת הכובש ושכנו, הכפר טירה. בתחילת הדרך היתה עוינות אדירה בין שני המקומות. בית-הקברות של רמת-הכובש מאוכלס בהרבה

רדיו

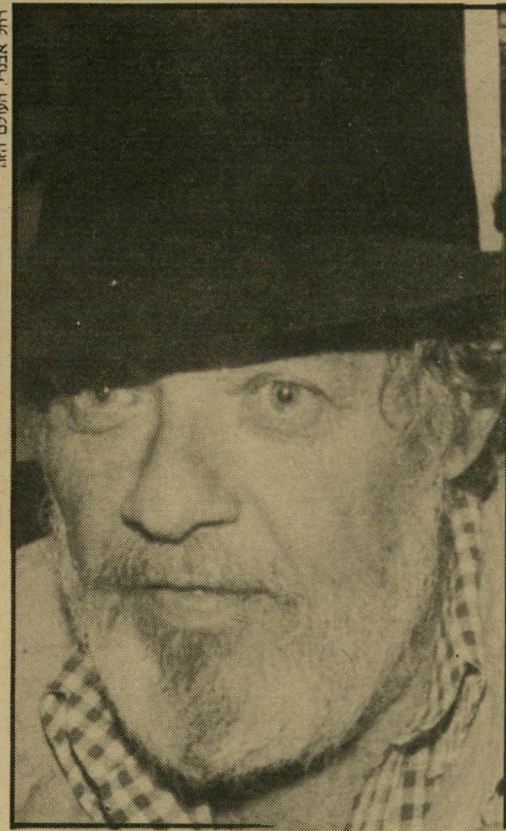
קורבנות של העוינות הזאת. היום זה אחרת. הרופא של רמת הכובש הוא ערבי מטירה, ילדי שני הישובים משחקים ביחד בנבחרות בייסבול וכדורסל, יש ניצנים של חברויות יפהפיות, יש יחס-שכנות טובים.

● היו דברים שראית או שמעת במהלך סיוריך, שלא הכנסת לתוכניות?

לא. אם נאמרו דברים קשים, גם הם הוכנסו. כך הבנתי ורציתי שגם המאזינים יבינו. את המצוקה של שני הצדדים, את העוברה שקשה להם, שהם קרועים בנישמתם. אבל לאט-לאט, יותר ויותר אנשים משני הצדדים מבינים שעם רצון טוב ועם פתיחות יותר גדולה לאופי של השני, אפשר לחיות ביחד.

● מה קרה לך, אישית, אחרי השנה הזאת של הפגישות עם ערבים?

אני חושבת שהשתנתתי. הבנתי דברים, יש לי היום חברים ערביים שאני אוהבת ממש. החלטתי ללמוד ערבית, וסחפתי בהתלהבות שלי חברים, למרות ההתנגדות שלי, בהתחלה, היום אני מאושרת שגידעון לביארי לא ויתר לי, ושלה אותי לעבוד וללמוד. חשוב שהתוכנית הזאת תימשך. (דניאלה שמי)

דן בן-אמוץ:

„מזמן חדלתי להסתיר שאני יליד פולין!“

דן בן-אמוץ התראיין לפני שבוע בתוכניתה של רבקה מיכאלי סיבה למסיבה. הוא סיפר שהוא רוצה לנסוע לפולין, ארץ-הולדתו. סיפר שהוא מדבר פולנית וגם הודה בפה מלא, בפעם הראשונה לפי מיטב ידיעתו, שמעולם לא השתתף בפעולה קרבית של ממש.

כשאני ורבים מבני-דורי שמענו לראשונה על דן בן-אמוץ, ידענו בביטחון שדן הוא המלך של הצברים, שהוא פלמ'חניק ותיק ורק היתה לנו בעיה לגבי השאלה באיזה קיבוץ הוא נולד. אחר-כך גדלנו, ופה ושם נשמעו רינונים שדן הוא שם מוחלף, ושהפלמ'חניק הוותיק אינו אלא משה תהילימזינגר, ילד פולני שעלה ארצה והיה בחיל-הים הבריטי ובפל"ם.

בשנים האחרונות הפסיק דן בן-אמוץ להסתיר את העובדות הללו. אבל מעולם קודם לכן לא שמעתי או ראיתי אותו מופיע בטלוויזיה ומספר לעם על מולדתו פולין, ועל הגמל שהרג במילחמת-העצמאות, כשיצחק שדה לקח אותו בפעם היחידה לאיזור-הקרבנות.

דמויות

פניתי אל דן ושאלתי אותו מה גרם לו פיתאום לחזור לשורשים שלו, לרצות לנסוע לפולין וגם להודות בזה לפני כל העם.

תגיד, את קראת בכלל את הספרים שלי?

● דווקא קראתי כמה מהם.

ואת לא זוכרת שסיפור הגמל הופיע כבר מזמן, וגם כתבתי שחזר על גבי לבן שאני יליד פולין?

● אני לא זוכרת את זה, ואני מאמינה שיש עוד כמה אנשים שלא זוכרים בדיוק כל שורה מהספרים שלך. יבול להיות שפשוט החלטת להפסיק להיות צבר, כי המניות של הצברים קצת ירדו באחרונה?

את ממציאה תיאוריה, ואת רוצה להלביש אותה עליי, שום דבר כזה! לקח לי לא-מעט שנים להתגבר על תהליך-ההתכוללות, אבל כשהחלתי לעמוד על דעתי, וזה היה מזמן, חדלתי להסתיר את זהותי, וגם כתבתי את שמי ושם מישפחתי וכל השאר. אני מציע להעולם הזה לקנות כמה מספרים, ולתת אותם לחברי-המערכת, כדי שיקראו. (דניאלה שמי)